

Laati:
Hallitussihteeri Marko Rajaniemi
Opetusministeriö

27.11.2009

Luovien sisältöjen luvaton verkkojakelu; lainsäädännölliset keinot
(Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2009:21)

LAUSUNTOTIIVISTELMÄ

SISÄLLYSLUETTELO

1 Johdanto.....	3
2 Yhteenveto kannanotoista muistioon.....	3
3 Yksityiskohtaisia kannanottoja nykyilainsäädännöstä ja sen muutostarpeista	4
3.1 "Nykyiset oikeussuojakeinot eivät riitä"	4
3.2 "Nykyiset oikeussuojakeinot riittävät"	6
4 Kannanottoja TekijäL 60 a §:stä	7
5 Yksityiskohtaisia kannanottoja muistiossa esiin tuodusta ilmoitusmenettelystä.....	8
5.1 "Ilmoitusmenettelyä kannatetaan [jatkoehiteltynä]"	9
5.2 "Ilmoitusmenettelyä ei kannateta [eikä sitä pidä jatkokehittää]"	12
6 Lausunnonantajien muita huomautuksia ja ehdotuksia.....	14
LIITE 1: Luettelo lausunnonantajista	17
LIITE 2: Lausuntopyyntö ja jakeluluettelo	18

1 Johdanto

Opetusministeriö asetti 3.2.2009 luovien sisältöjen luvattoman verkkojakelun vähentämiseen tähtäviä lainsäädännöllisiä keinoja kartoittavan ja valmistelevan työryhmän. Työryhmä julkaisi 19.8.2009 *Luovien sisältöjen luvaton verkkojakelu; lainsäädännölliset keinot* -muistion.

Työryhmän tehtävänä oli arvioida nykyisen lainsäädännön toimivuutta ja muutostarpeita ottaen huomioon syksyllä 2008 käytyjen toimialakeskustelujen tulokset. Lisäksi mikäli osoittautuu tarpeelliseksi esittää muutoksia lainsäädäntöön, työryhmän tuli määrittää ne lainsäädännön alueet ja lainkohdat, joihin muutokset olisivat tarpeen, kaavailla muutosten asiallinen sisältö ja laatia alustavat luonnokset muutetuiksi säännöksiksi. Työryhmän työssä tuli ottaa huomioon internetin käyttäjien perusoikeudet ja oikeusturva.

Työryhmä totesi muistiossaan, että nykyisessä lainsäädännössä säädetyt oikeus-suojakeinot ovat toimivia. Lainsäädäntö mahdollistaa luvattomaan verkkojakeluun puuttumisen. Riippuu pitkälti oikeudenhaltijoiden resursseista ja tarkoituksenmukaisuusarvioinneista, miten ja missä määrin luvattomaan verkkojakeluun puututaan. Tammikuun alusta 2006 voimaan tulleet säännökset ovat olleet voimassa varsin lyhyen aikaa. Säännösten toimivuutta on syytä edelleen seurata.

Työryhmä toi muistiossaan esiin uutena keinona ilmoitusmenettelyn, jolla luvattonta verkkojakelua voitaisiin vähentää poliisitutkinnalle ja tuomioistuinkäsittelylle vaihtoehtoisella ja pehmeämmällä tavalla. Se, onko ilmoitusmenettely tarpeellinen ja onko syytä toteuttaa se työryhmän kuvaamalla tavalla, edellyttää tarkkaa harkintaa ja punnintaa yhteiskunnassa vallitsevien eri oikeushyvien välillä (tekijänoikeus - yksityiselämän suoja - viestinnän luottamuksellisuus). Työryhmän mukaan tätä punnintaa on tehtävä edelleen asian mahdollisessa jatkovalmistelussa.

Opetusministeriö pyysi 24.8.2009 päivätyllä lausuntopyynnöllä 75 viranomaiselta ja yhteisöltä lausuntoa muistiosta. Lausuntopyyntöön vastasi tiivistelmän liitteessä mainitut 41 tahoja. Lausuntoaika päättyi perjantaina 30.10.2009.

2 Yhteenveto kannanotoista muistioon

Ilmoitusmenettely. Työryhmän esiin tuoma ilmoitusmenettely ei sellaisenaan saanut yleistä kannatusta.

Tekijät, tuottajat ja muut oikeuksien haltijat edellyttivät (tai pyysivät vielä harkitsemaan) ilmoitusmenettelyn täydentämistä ilmoitusten rekisteröinnillä. Rekisteröinnin avulla lähetettyjä ilmoituksia voitaisiin seurata ja varmistaa, että luvaton verkkojakelu myös todella loppuu tehdyn ilmoituksen perusteella. Rekisteröinti mahdollistaisi erilaisten seuraamusten uhan liittämisen ilmoitusten jatkeeksi.

Teleyritykset, Kuluttajavirasto, Suomen kuluttajaliitto ry ja Piraattipuolue eivät kannattaneet ilmoitusmenettelyä lainkaan. Ilmoitusmenettely ei ratkaisisi ongelmia. Siitä aiheutuvat haitat olisivat todennäköisesti hyötyjä suuremmat.

Yhteystietojen säilyttäminen. TekijäL 60 a §:n muuttaminen sai eri suuntaan menevää kannatusta. Tekijät, tuottajat ja muut oikeuksien haltijat pitivät muistiossa esitettyä muutosta hyvänä. Teleyritysten näkemysten mukaan säännöksen sovelta-

misalaa tulisi tarkentaa nykyisestä koskien sen soveltamisessa edellytettyä näytön arviointia, väitetyn loukkaajan / liittymän tunnistamista ja väitetyn loukkaajan informoimista prosessista.

3 Yksityiskohtaisia kannanottoja nykylainsäädännöstä ja sen muutostarpeista

3.1 "Nykyiset oikeussuojakeinot eivät riitä"

Business Software Alliance (BSA) katsoi, että nykyiset oikeussuojakeinot eivät ole käytännössä riittäviä. Vaikka lainsäädäntö mahdollistaa luvattomaan verkkojakeluun puuttumisen, ongelman laajuuden vuoksi perinteiset oikeussuojakeinot eivät ole yksinään riittäviä tai tarkoituksenmukaisia keinoja puuttua luvattomaan verkkojakeluun. *BSA:n* mukaan tarvitaan puuttumistapoja, jotka voivat käytännössä ja kokonaisvaltaisesti vähentää luvattonta verkkojakelua. Ottaen huomioon oikeudenhaltijoiden resurssit sekä toisaalta tarkoituksenmukaisuusharkinta, oikeudenhaltijat eivät pysty kattavasti puuttumaan äärimmäisen yleiseen toimintaan. *BSA:n* mukaan pehmeämmät keinot ovat välttämättömiä, jotta ongelmaan voidaan puuttua kokonaisuutena ja esitutkintaviranomaisen sekä tuomioistuimen resurssit voidaan kohdentaa haitallisimpiin tekoihin. Kasvanut kiinnijäämisen uhka tulisi väistämättä vähentämään luvattonta jakelua.

BSA totesi myös, että nykylainsäädäntö ei kykene kaikilta osin vastaamaan ongelmaan. Mitä nopeammin lainsäädäntöä täydennetään, sitä nopeammin tulevat laillisen verkkoliiketoiminnan edellytykset taatuiksi. *BSA:n* mukaan on epätodennäköistä, että vuoden 2006 lainmuutokset ajan kuluessa kykenevät enemmälti vähentämään luvattonta jakelua.

Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys Gramex ry piti verkkopiratismiin nykytilaa Suomessa erittäin huolestuttavana. Tilanne muodostaa *Gramex:n* mukaan vakavan esteen sisältökaupalle, mikä vaikeuttaa sisällöntuotantoalaa sekä taloudellisesti että kulttuurisesti.

Luovan työn tekijät ja yrittäjät LYHTY katsoi, että tarvitaan pehmeitä keinoja puuttua luovien sisältöjen luvattomaan verkkojakeluun. Tutkimusten mukaan Internet-piratismia harjoitetaan laajalti. Siitä huolimatta, että sitä koskeva lainsäädäntö tunnetaan hyvin. Pelkkä tiedotustoiminnan kehittäminen - niin tärkeää kuin sekin on - ei kuitenkaan riitä. Nykyiset keinot eivät riitä verkkopiratismiin torjuntaan. Tarvitaan uusia ja tehokkaita, tuomioistuinlaitosta rasittamattomia keinoja, jotka eivät myöskään leimaa nuoria internet-piratismiin harjoittajia.

Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus TTVK ry:n mukaan luvaton verkkojakelu ei ole vähentynyt lisääntyneestä valvonnasta ja suomalaisten hyvästä laintunteuksesta huolimatta. *TTVK* piti nykyisiä oikeussuojakeinoja kalliina ja hitaina.

TTVK:n varovaisen arvion mukaan Suomessa on edelleen reilut 100 000 henkilöä, jotka aktiivisesti jakavat luvatta tekijänoikeudellisesti suojattuja aineistoja. DC-hubeja on n. 100 kpl, joissa on yhteensä samanaikaisesti n. 20 000 - 30 000 käyttäjää. Ruotsalainen www.thepiratebay.org on suomalaisten 37 eniten käyttämä verkkosivusto. Suomalaiset aineistot ovat laajalti saatavissa Pirate Bay:n kautta. *TTVK* totesi ilmiön syynä olevan, että Internetpiratismia harjoittavat henkilöt eivät koe riittävästi kiinnijäämisen riskiä laitonta toimintaa harjoittaessaan. On selvää, että oikeudenhaltijat eivät pysty laittamaan vireille kymmeniätuhansia rikosoikeudellisia tutkin-

tapyyntöjä tai tekijänoikeuslain mukaisia tiedonsaantihakemuksia, jotka ruuhkauttasivat täysin viranomaiset.

Suomen Ääni- ja kuvatalennetuottajat ÄKT ry:n mukaan työryhmän muistio käsittelee suomalaisen musiikkialan suurinta yksittäistä ongelmaa. Luvattoman verkkojakelun merkittävä vähentäminen on välttämätöntä koko suomalaisen sisältöteollisuuden toimintaedellytysten turvaamiseksi. Olemassa olevien oikeuskeinojen ongelmana on, että, vaikka ne ovat sellaisenaan toimivia, soveltuvat ne huonosti laittoman verkkojakelun kaltaisen laajamittaisen ilmiön ehkäisemiseen. Olemassa olevat oikeuskeinot toimivat yksittäisten oikeudenloukkaajien saattamiseksi vastuuseen teoistaan, mutta ne ovat kalliita, hitaita, raskaita ja käytännössä tehottomia taistelussa laitonta verkkojakelua vastaan - ellei valtiovalta ole valmis panostamaan moninkertaisesti verkkojakelua tutkivien ja käsittelevien viranomaisten, poliisin ja tuomioistuinten, resurssointiin. *ÄKT* on jyrkästi eri mieltä työryhmän kanssa olemassa olevien keinojen riittävydestä.

Säveltäjien Tekijänoikeustoimisto Teosto r.y:n mukaan asiaa on tarkasteltava vasten EU-tason päämääriä ja muissa jäsenvaltioissa meneillään olevaa kehitystä mutta erityisesti omien kansallisten olosuhteidemme näkökulmasta. Verkkopiratismiin aiheuttama haitta on usein rajat ylittävää, mutta sen vaikutukset ovat tuntuvimpia sellaisilla markkinoilla, jotka ovat pieniä kulttuuri- ja kielialueita, eurooppalaisessa mittakaavassa jopa marginaalisia. Suomalainen ammattimainen kulttuurituotanto on omaperäistä, elinvoimaista ja kotimaassaan hyvin suosittua. Markkinoidemme pienyyden vuoksi juuri siihen kohdistuva piratismi nakertaa erityisen pahasti suomalaisen tekijänoikeustoimialan kannattavuutta. Se vaikeuttaa tekijöiden ja taiteilijoiden elinkeinomahdollisuuksia ja luovan alan yritysten toimintaa sekä estää panosten palautumista kulttuurin uustuotantoon ja tuotekehittelyyn. Laajamittainen verkkopiratismi näivettää yhtäläillä tekijänoikeustaloutta kuin omaperäisen sisältötuotannon välittämiä ja kantamia kulttuurisia arvoja.

Teosto piti kaikin puolin suotavana ja viimeistään nyt oikea-aikaisena, että myös Suomessa harkitaan uusia keinoja luvattoman verkkojakelun hillitsemiseksi. Oikeudenhaltijoiden tällä hetkellä käytettävissä olevat oikeudelliset keinot ovat osoittaneet käyttökelpoisuutensa, mutta niiden soveltaminen on raskasta ja edellyttää aina jonkinasteista viranomaistoimintaa. Pyrkimykset torjua verkkopiratismia kevyemmällä ja nopeammilla toimintatavoilla ensisijaisesti alan toimijoiden keskinäisin järjestelyin ja sitoumuksin ovat siksi kannatettavia.

Suomen Antipiratismiyhdistys ry yhtyi muistiossa esitettyyn siltä osin, että muistiossa todetut oikeussuojakeinot mahdollistavat yksittäisiin luvattoman verkkojakelun tapauksiin puuttumisen oikeusteitse. Muistiossa on kuitenkin kiinnitetty liian vähän huomiota näiden keinojen riittävyteen. Laiton verkkojakelu on yhä kasvava ongelma, joka erityisesti vertaisverkkopalvelujen myötä on saavuttanut huomattavat mittasuhteet. Suomessa arvioidaan olevan yksin DC hubien käyttäjiä kymmeniä tuhansia. Oikeudenhaltijat eivät voi nykyisin oikeussuojakeinoin puuttua näin mittavaan luvattomaan toimintaan. Lisäksi uudet tekniikat tuovat mukanaan uudenlaisia haasteita. Esimerkiksi pelkästään indeksitietoja tai linkkejä sisältäviin sivustoihin tulisi voida puuttua nykyistä tehokkaammin ja nopeammin. Tähän lainsäädäntö tarjoaa perin niukat mahdollisuudet. Voimassa olevan lainsäädännön tulisi tarjota tehokkaat keinot puuttua ilman oikeudenhaltijoiden lupaa tapahtuvaan verkkojakeluun käytettävistä jakelutekniikoista riippumatta.

Suomen elokuvatuottajien keskusliitto ry ja *Suomen Filmikamari ry* pitivät luovien sisältöjen luvattomaan verkkojakeluun tällä hetkellä AV-alan liiketoiminnan suurena ongelmana. Luvaton verkkojakelu haittaa merkittävästi erityisesti uusien verkkopalvelujen kehittämistä ja käynnistämistä. Laiton toiminta vaikuttaa olennaisesti yritysten halukkuuteen investoida sähköiseen kaupankäyntiin. Lainsäädäntöä tulee muuttaa siten, että se mahdollistaa luvattomaan verkkojakeluun puuttumisen nykyistä tehokkaammin, mutta myös niin, että nykyistä pehmeämmät keinot olisivat käytettävissä.

3.2 "Nykyiset oikeussuojakeinot riittävät"

Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry katsoi, että työryhmän johtopäätökset nykyisistä keinoista ovat oikeita ja hyviä. Nykyiset keinot ovat toimivia. Nykyinen lainsäädäntö mahdollistaa puuttumisen. Säännökset ovat olleet voimassa lyhyen aikaa. Toimivuutta on syytä edelleen seurata. Lainsäädäntö antaa jo nyt poikkeuksellisen kattavat, itsenäiset, summaariset ja tehokkaat oikeussuojakeinot.

FiComin mukaan ongelmat tulisi ratkaista ongelman ytimessä eli tuomalla lisää laadukkaita laillisia palveluita markkinoille. Tätä voidaan edistää kehittämällä nykyisiä lisensiointi- ja liiketoimintamalleja ja purkamalla lainsäädännöllisiä ja palvelujen tarjontaan liittyviä muita esteitä. Joustavalla, selkeällä ja tehokkaalla lisensiointijärjestelmällä voidaan edistää parhaiten myös suomalaisten yritysten kansainvälistä kilpailukykyä. *FiCom* katsoi, että kaupallisin perustein toimivia palveluja on tullut markkinoille enenevässä määrin, minkä seurauksena vertaisverkkojakelun merkitys tulee jatkossa todennäköisesti pienenemään.

Elisa Oyj yhtyi työryhmän raportissa esitettyyn näkemykseen siitä, että nykyisessä lainsäädännössä säädetyt oikeussuojakeinot ovat toimivia ja mahdollistavat luvattomaan verkkojakeluun puuttumisen. Nykyinen lainsäädäntö antaa oikeudenhaltijalle poikkeuksellisen kattavat ja tehokkaat oikeussuojakeinot oman elinkeinotoimintansa suojaamiseksi tilanteissa, joissa oikeudenhaltija tekee arvion siitä, että tekijänoikeutta on loukattu.

Finnnet-liitto ry:n näkemyksen mukaan ei voida pitää perusteltuna, että mitään uusia velvoitteita asetettaisiin operaattoreille verkkosisältöön tai verkossa tapahtuvaan toimintaan liittyen. Nykyinen lainsäädännöllinen tilanne on riittävä tässä suhteessa ja mahdollistaa oikeudenhaltijalle riittävät keinot puuttua luvattomaan verkkojakeluun. Nykyinen lainsäädäntö on ja antaa jopa muutenkin oikeudenhaltijalle poikkeuksellisen kattavat, itsenäiset, summaariset ja tehokkaat oikeussuojakeinot oman elinkeinotoimintansa ja oikeuksiensa suojaamiseksi tilanteissa, joissa se itse pitkälti tekee arvion siitä, onko tekijänoikeutta loukattu vai ei. *Finnnet-liiton* operaattoreiden intressissä ei ole mitenkään muutenkaan puuttua verkkosisältöön tai verkossa olevaan materiaaliin muuten kuin, että mahdollisilla puuttumisilla turvataan viestintäverkon toiminta ja luottamuksellisuus.

TeliaSonera Finland Oyj oli samaa mieltä työryhmän kanssa siitä, että nykyistä prosessuaalista lainsäädäntöä voidaan pitää kansainväliselläkin mittapuulla mitattuna hyvin ajantasaisena ja toimivana.

Piraattipuolueen mukaan uusia lainsäädännöllisiä keinoja luvattoman verkkojakelun estämiseen ei tarvita. Tekijänoikeuslaki mahdollistaa jo nyt rajun puuttumisen epäilltyyn piratismiin (TekijäL 60 a - 60 c §). Ei ole yksiselitteisiä viitteitä siitä, että luvattomasta verkkojakelusta olisi enemmän haittaa kuin hyötyä. Piratismia harrastavat ovat myös viihdeteollisuuden merkittäviä asiakkaita. Tämän vuoksi tiukempi lainsäädäntö ja pelottelutaktiikat, kuten TTVK:n harjoittama kirjeiden lähettely (jossa vaaditaan rahaa vastineeksi oikeusjutun nostamatta jättämisestä), ovat vahingollisia tekijöille ja alan liiketoiminnalle. Muistiossa esitetty väite aktiivisten piraattien määrästä ja sen laskusta lienee virheellinen. Suurempaan aktiivisten piraattien määrään viittaavat mm. Optulan tutkimukset.

Piraattipuolue katsoi, että luvattonta verkkojakelua voidaan vähentää tarjoamalla parempia palveluita. Tiukemmat lainsäädännölliset keinot merkitsisivät viestintäsalai-

suuden romuttamista tai anonyymien netinkäytön yleistymistä. Anonyymius tekisi ver-taisverkon käytön valvonnasta käytännössä mahdotonta.

4 Kannanottoja TekijäL 60 a §:stä

Helsingin käräjäoikeus piti muistiossa ehdotettua lisäystä tarpeellisena ja käytännön työtä helpottavana. Muutos helpottaisi aikataulupaineita. Muutoksen ansiosta palve-lun tarjoajalle tulisi uusi velvollisuus säilyttää tiedot käräjäoikeuden päätöksen anta-misen ja lainvoimaisuuden välisenä aikana.

Helsingin käräjäoikeuden mukaan ehdotettu muutos ei kuitenkaan vielä poista palve-lun tarjoajan kuulemiseen varattavan määräajan lyhydestä aiheutuvaa ongelmaa. Palvelun tarjoajan lausumamääräaikaa voitaisiin pidentää, jos käräjäoikeus voisi an-taa jo lausumaa pyytäessään väliaikaisen yhteystietojen säilyttämistä koskevan määräyksen. Tämän vuoksi tekijänoikeuslain 60 a §:ään voitaisiin lisätä 4 momentin oheen vielä uusi 5 momentti seuraavasti: "Käräjäoikeus voi antaa 4 momentissa tar-koitettujen yhteystietojen säilyttämistä koskevan määräyksen asian vireilletulon jälkeen kuulematta palvelun tarjoajaa. Väliaikaiseen määräykseen ei saa hakea muutosta."

Helsingin käräjäoikeuden mukaan muistiossa käsitellyn muutoksen lisäksi tekijänoi-keuslain 60 a §:n soveltamisessa ei ole tullut esille muita lainsäädännön muutostar-vetta edellyttäviä ongelmia.

Nykyisten keinojen tehokkuuden turvaamiseksi *Viestintävirasto* kannatti ehdotusta tietojen tallentamisvelvollisuuden lisäämiseksi tekijänoikeuslain 60 a §:ään.

Tekijänoikeuslain 60 a §:n alustavaa muutosehdotusta kannattivat myös mm. *Esittä-vien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys Gramex ry, Kopiosto ry, Luovan työn tekijät ja yrittäjät LYHTY, Sanasto ry, Suomen Antipiratismiyhdistys ry, Suomen elokuväsäätiö, Suomen elokuvatuottajien keskusliitto ry, Suomen Filmi-kamari ry, Suomen Ääni- ja kuvatallennetuottajat ÄKT ry, Säveltäjät ja Sanoittajat ELVIS ry ja Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus TTVK ry.*

Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry:n arvioi, että nykyiseen lain-säädäntöön ja sen soveltamiskäytäntöön liittyy seikkoja, joiden korjaamista lainsää-dännöllisin keinoin olisi syytä arvioida tarkemmin. Ongelmalliset kohdat liittyvät *Fi-Comin* mukaan erityisesti näytön arviointiin, väitetyn loukkaajan / liittymän tunnistamiseen ja väitetyn loukkaajan perusteltuun oikeuteen saada tietoa jo olemassa ole-vasta tuomioistuinprosessista.

FiCom katsoi, että tekijänoikeuslain säännöksiä (TekijäL 60 a §) tulisi tarkentaa si-ten, että säännös velvoittaisi teleyrityksen tai muun palveluntarjoajan luovuttamaan teleliittymän yhteystiedot hakijalle ainoastaan silloin, kun hakijan hakemuksen perus-teella on identifioitavissa vain yksi liittymä, eikä kysymys ole usean käyttäjän käyt-tämästä IP-osoitteesta. Lisäksi säännöksessä tulisi tarkentaa näyttövelvollisuutta koskevaa kohtaa esimerkiksi siten, että se velvoittaa tekijää osoittamaan tuomiois-tuimelle, että tekijän lisäksi joku muukin kolmas taho on ladannut itselleen teoksia ko. teleliittymästä, toiminta on ollut pitkäkestoista ja että kyse on ollut teoksista.

FiComin mukaan olisi myös perusteltua, että tekijä velvoitettaisiin informoimaan väi-tettyä loukkaajaa tuomioistuimen ratkaisusta välittömästi sen antamisen jälkeen se-kä esittämään vaatimuksensa tekijänoikeutta väitetyksi loukanneelle kolmannelle ta-holle välittömästi tuomioistuinratkaisun antamisen jälkeen.

Turun yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan mukaan tekijänoikeuslain 60 a §:n muuttamista koskevassa jatkovalmistelussa olisi huolellisesti selvitettävä paitsi sen taustalla olevan ongelman laajuutta, myös ehdotuksen suhdetta sekä perustuslain

10 §:n sääntelyyn henkilötietojen ja luottamuksellisen viestin salaisuuden suojasta että perustuslain 15 §:n turvaamaan omaisuuden suojaan.

5 Yksityiskohtaisia kannanottoja muistiossa esiin tuodusta ilmoitusmenettelystä

Liikenne- ja viestintäministeriö piti hyvänä periaatetta, että luvattomaan verkkojakeluun pyritään puuttumaan keinoin, jotka ovat tuomioistuinmenettelyä pehmeämpiä ja informatiivisempia. Yksi mahdollinen keino olisi se, että havaitusta luvattomasta verkkojakelusta tiedotettaisiin liittymän haltijalle. Kohdennettu ilmoitus voisi osaltaan vähentää luvattomaa verkkojakelua ja tarvetta tuomioistuinkäsittelylle. *Liikenne- ja viestintäministeriö* piti tärkeänä, että jos oikeudenhaltijoille luodaan mahdollisuus lähettää ilmoituksia, niiden aiheuttamat kustannukset korvataan teleyritykselle. Jos jatkovalmisteluun ryhdytään, vaikutusarviointiin ja perusoikeuksien punnintaan on syytä kiinnittää erityistä huomiota.

Oikeusministeriön mukaan tarvittaisiin kattavampaa ja monipuolisempaa analyysiä, ennen kuin voidaan tehdä johtopäätöksiä ilmoitusmenettelyä koskevan sääntelyn tarpeellisuudesta, puhumattakaan sen välttämättömyydestä. Oikeusministeriö piti perusteltuna työryhmän arvioita siitä, ettei tietoja lähetetyistä viesteistä rekisteröidä liittymänhaltijoiden henkilötietojen yhteyteen. Oikeusministeriö korosti, että asian mahdollisessa jatkovalmistelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota perusoikeuksiin.

Sisäasiainministeriön poliisiosasto totesi olevan kerrassaan erinomaista, että oikeudenhaltijat hakevat myös pehmeämpiä keinoja puuttua tekijänoikeuksia loukkaavaan jakamiseen. Se kuitenkin olisi täysin mahdollista nykyisenkin lainsäädännön puitteissa. Oikeudenhaltijoilla sekä oikeudenhaltijoiden edustajilla on jo nykyisellään efektiivisesti esitutkintaviranomaisia suuremmat valtuudet selvittää tekijänoikeutta loukkaavan materiaalin levittämistä tietoverkossa. Liittymän haltijatietoa voitaisiin hyvin käyttää siviili- tai rikosprosessin käynnistämisen sijaan työryhmän ehdotuksessa kuvattujen ilmoitusmenettelyyn käynnistämiseen.

Sisäasiainministeriön poliisiosaston mukaan jos halutaan säätää perusoikeuksia (viestinnän luottamuksellisuus) sivuavaa ja velvoittavaa (tässä tapauksessa teleyritystä velvoittavaa) lainsäädäntöä, sääntelyn todellinen tarve tulee artikuloida selkeästi. Yksityisten tahojen toiminnan tehostaminen on sinällään aivan validi peruste, mutta se tulisi tuoda avoimesti esille, jotta lainsäätäjä voisi punnita sen merkitystä suhteessa mahdollisesti loukattaviin intresseihin, kuten verkkojakajan tai syyttömän liittymänhaltijan henkilöllisyyden paljastumiseen teleyritykselle. Perusoikeuksia sivuavan sääntelyn tarve tulisi selvittää ja perustella esitettyä huolellisemmin. Lisäksi säädösvalmistelussa on määriteltävä myös vastuu-, valvonta ja muutoksenhakumenettelyt.

Viestintävirasto piti rekisterinpitoa varsin ongelmallisena oikeusturvan ja perusoikeuksien kannalta. Mitään takeita ei ole siitä, että ilmoituksen vastaanottaja olisi syyllistynyt tekijänoikeuden suojaaman materiaalin tarjolla pitämiseen. Rekisterin tietosisältö olisi henkilötietolain näkökulmasta virheellinen. Ottaen huomioon, että rekisteriin joutuminen olisi jonkinlainen "todiste" rikokseen syyllistymisestä, ei rekisterinpito tässä valossa voi olla mahdollista.

Yleisenä huomiona mahdolliseen ilmoitusten välittämiseen ja rekisterinpitoon ilmoituksen kohteista *Viestintävirasto* totesi, että teleyritysten ja Viestintäviraston tehtävä on turvata viestin välittämistä. Nyt ehdotettu tehtävä ei palvele tätä perustehtävää eivätkä siten sovi yhteen teleyritysten taikka Viestintäviraston nykyisten tehtävien kanssa. Tästä syystä Viestintävirasto kannattaa pysyttämistä nykyisissä, tuomioistuimen päätökseen perustuvissa keinoissa sekä harkittavaksi mahdollisuutta välit-

tää viestit suoraan tekijänoikeudenhaltijoilta oikeudenloukkaajille käyttäen vertaisverkkojärjestelmän viestintämahdollisuuksia.

Turun yliopiston oikeustieteellisen tiedekunta katsoi, että ehdotettu menettely on riskitiedossa perustuslain kanssa ja tarkoituksenmukaisuudeltaan kyseenalainen. Voimassaolevan lain toimivuudesta ei ole saatavissa sellaista tietoa, joka edellyttäisi nyt ehdotettua menettelyä. Ehdotetunkaltaisen ilmoitusmenettelyn hyödyllisyydestä ei myöskään ole näyttöä. Ongelmallisinta kuitenkin on, että kun teleoperaattoreille asetettava velvollisuus välittää tekijänoikeuden loukkauksesta epäilylle ilmoituksia edellyttäisi myös tunnistamistietojen käsittelyä, puututtaisiin sääntelyllä perustuslain 10 §:n 2 ja 3 momentin suojaamaan luottamukselliseen viestintään.

Turun yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan mukaan jatkovalmistelussa, jos se ylipäätään katsotaan aiheelliseksi, onkin kiinnitettävä nyt käsillä olevaa muistiota yksityiskohtaisemmin huomiota tunnistamistietojen käsittelyyn perusoikeusnäkökulmasta ja punnittava niitä oikeushyviä, joita perusoikeudet turvaavat.

5.1 "Ilmoitusmenettelyä kannatetaan [jatkokehittelynä]"

Business Software Alliance (BSA) tuki uusia lainsäädännöllisiä keinoja luvattomaan verkkojakeluun puuttumiseksi ja kannattaa työryhmän käsittelemän ilmoitusmenettelyn säätämistä. *BSA* piti ilmoitusmenettelyä kokonaistaloudellisesti edullisena ja huomionarvoisena sekä kannatettavana siksi, että sillä voidaan vähentää laajempaa ongelmaa.

BSA katsoi, että ilmoitusmenettelyyn on välttämätöntä liittyä seuraamuksen uhka. Menettelyn yhteydessä tulee punnita sopivia sanktioita, muun muassa loukkaajan tietoverkkoon pääsyn esto, sivun esto ja internetin käytön keskeytys tai lopetus. *BSA* pitää välttämättömänä, että yksilön oikeuksista ja velvollisuuksista päättää riippumaton tuomioistuin. Ellei sanktio perustu sopimusrikkomukseen teleyrityksen ja käyttäjän välillä, edellä esitettyjen sanktioiden tulisi perustua tuomioistuimen päätökseen tai olla valituskelpoisia. *BSA:n* mukaan on syytä tutkia tapoja, joilla teleyrityksen intressissä on sekä käyttää luvattoman toiminnan kieltäviä sopimusehtoja että vaatia niiden noudattamista. Ilmoitusten rekisteröinnin tarpeellisuutta tulisi edelleen arvioida.

Viestinnän keskusliitto kannatti työryhmän esiin tuomaa ilmoitusmenettelyä oikeudenomistajien lisäkeinona tekijänoikeusloukkausten määrän vähentämiseksi. *Viestinnän keskusliiton* mukaan tehokkaat suojakeinot ovat välttämättömiä, jotta sisältöalan yritykset voivat harjoittaa kannattavaa liiketoimintaa verkossa ja tarjota työmahdollisuuksia suomalaisille tekijöille.

Suomen Ääni- ja kuvatalennetuottajat ÄKT ry katsoi, että työryhmän esittämä vaihtoehtoinen malli oikeudenloukkauksiin puuttumiseksi ei ole onnistunut. Esitetty malli ei täytä nopeuden, tehokkuuden ja oikeudenmukaisuuden vaatimuksia. Tämän lisäksi ehdotus on jo lähtökohtaisesti toteuttamiskelvoton, koska varoituskirjeiden saaneiden loukkaajien toiminnan seuranta oikeudenhaltijoiden toimesta ei ole käytännössä mahdollista. Se ei toimi käytännössä eikä edes toimiessaan riittäisi ehkäisemään luvattonta verkkojakelua.

ÄKT:n mukaan työryhmän esitystä on muutettava ja muistiossa olevat puutteet on korjattava. Palveluntarjoajien tai viranomaisen, ei oikeudenhaltijoiden, on ylläpidettävä rekisteriä varoituskirjeistä ja seurattava käyttäjiä, joille on lähetetty varoituskirje. Palveluntarjoajille on asetettava velvoite katkaista asiakassuhde käyttäjiin, jotka varoituksista huolimatta jatkavat luvattonta jakelua - mahdollisuus asiakassuhteen katkaisemiseen sisältyy jo palveluntarjoajien asiakassopimukseen ja palveluntarjoajat katkaisevat jo yhteydet asiakkailtaan, jotka eivät maksa laskujaan. Muistiossa esitettyä mallia on täydennettävä niin, että varoituskirjeiden lähettämisen lisäksi palvelun-

tarjoajan on katkaistava Internet-yhteys vähintään väliaikaisesti varoituskirjeiden saamisen jälkeen tiedostojen jakamista jatkavalta asiakkaaltaan. Palveluntarjoajan on palautettava yhteys, mikäli epäilty loukkaaja ilmoittaa vastustavansa katkaisua, missä tapauksessa oikeudenhaltijan on pyydettävä loukkaajan henkilötiedot normaalisti järjestyksessä tuomioistuimelta tai tehtävä tutkintapyyntö poliisille.

Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus TTVK ry katsoi, että muistion esittämä ilmoitusmalli on askel oikeaan suuntaan, mutta sellaisenaan riittämätön. Ilmoitusmenettely on vaikutuksiltaan rajattu ja kestoaltaan vain väliaikainen. Esitetyllä mallilla olisi saavutettavissa ainoastaan rajattuja ja lyhytaikaisia vaikutuksia luvattoman verkkojakelun vähentämiseksi. Ilmoitukset ilman seuraamuksia eivät riitä muuttamaan tiedostoja luvatta jakelevien käytöstä. Ollakseen tehokas, ilmoitusmenettelyä tulee kehittää suuntaan, jossa pystytään varmistamaan, että luvaton verkkojakelu myös todella loppuu tehdyn ilmoituksen perusteella. Nyt esitetyssä muodossa ilmoitusmenettelyllä olisi todennäköisesti positiivisia vaikutuksia tilanteissa, joissa olisi kyse nuorten henkilöiden toiminnasta ja ilmoitus tavoittaisi nuorten huoltajat. Kuitenkin jopa näissä tilanteissa on olemassa merkittävä riski, että ilmoitukseen ei reagoida millään tavalla. Ilman todellisia seuraamuksia (ilmoitusmalliin liitetynä) luvaton verkkojakelua ei saada vähentymään.

TTVK:n mukaan oikeudenhaltijoilla ei ole mahdollisuuksia todentaa, loppuuko loukkaus tehdyn ilmoituksen perusteella. Ilmoitusmallia tuleekin kehittää suuntaan, jossa ilmoitukset rekisteröidään ja oikeudenhaltijoille avautuu mahdollisuus keskittää valvontaa vakaviin tapauksiin. Ilmoitusten kirjaaminen teleyrityksen tai viranomaisen toimesta on välttämätöntä ilmoituksille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Teleyritys seuraisi lähetettyjä ilmoituksia (ns. seurantarekisteri). Tämän ei välttämättä tarvitse merkitä sitä, että teleyrityksen tulisi seurata myös liittymänhaltijan liittymänkättöä ts. sitä, onko laitton verkkojakelu lakannut ilmoitusmenettelyn myötä. Teleyrityksen suorittama ilmoitusmenettelyn seuranta voisi rajoittua vain teleyrityksen välittämien ilmoitusten lähetyssajankohtaan ja oikeudenhaltijan ilmoituksen diaarinumeroon tai vastaavaan.

TTVK:n mukaan seurantarekisterin osalta voitaisiin hyödyntää mahdollisimman suuressa määrin teleoperaattorilla jo olevia rekistereitä. Seurantajärjestelmä voisi olla myös mahdollisimman suuressa määrin automatisoitua. Koska teleyritys joutuu ilmoituksen perille saamiseksi kohdentamaan oikeudenhaltijalta saamansa IP-osoitteen tiettyyn liittymänhaltijaan, voitaisiin tältä pohjalta teleoperaattorin liittymänhaltijaa koskeviin rekisteritietoihin lisätä uusi tietokohta. Tällaisen tiedon lisääminen teleoperaattorin rekisteriin voitaisiin säätää laissa määrittelemällä tarkoin rekisteröinnin tavoite, tietojen sisältö, sallittu käyttötarkoitus sekä tietojen luovutettavuus ja säilytysaika (PeL 10 § 1 mom.). Tämä uusi tietokohta voisi sisältää myös vain minimitiedot kuten esimerkiksi em. ilmoituksen lähettämisaikakohdan ja oikeudenhaltijan ilmoitukseen sisältyneen diaarinumeron. Kirjaaminen mahdollistaisi seurannan, mutta ei sisältäisi lisävelvoitteita teleyritykselle.

TTVK piti hyvänä lähtökohtana sitä, että Viestintävirastolla voisi olla ohjaava ja käytännön toimia tukeva rooli ilmoitusten lähettämiseen ja välittämiseen liittyvien yksityiskohtien ratkaisemisessa. *TTVK:n* mukaan Viestintävirastolla voisi olla välittävä rooli tarvittaessa myös teleoperaattorin ja oikeudenhaltijoiden välillä seurantamenettelyssä. Mikäli ei haluta, että teleyritys toimittaisi suoraan oikeudenhaltijalle tiedon kolmesta samalle liittymänhaltijalle menneestä ilmoituksesta, voitaisiin menetellä niin, että teleoperaattori antaisi tämän tiedon Viestintävirastolle. Oikeudenhaltija voisi Viestintävirastolta saatujen tietojen, erityisesti ilmoitusten diaarinumeroiden perusteella koota näytön ja tehdä tämän jälkeen TekijäL 60 a §:ssä tarkoitetun pyynnön tuomioistuimelle tai ryhtyä rikosprosessuaalisiin toimenpiteisiin.

Työryhmän muistion ilmoitusmallia esitetyssä muodossa pitivät tehottomana ja sellaisenaan riittämättömänä myös mm. *Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys Gramex ry, Kopioisto ry, Luovan työn tekijät ja yrittäjät LYHTY,*

Suomen elokuvasäätiö ja Säveltäjät ja Sanoittajat ELVIS ry. Nämä katsoivat, että asenteittaisen puuttumisen malli on ajatuksena hyvä, mutta sen toteuttaminen ei ole käytännössä nyt ehdotetulla tavalla mahdollista. Ehdotettua ilmoitusmallia tulisikin kehittää siten, että ilmoitukset rekisteröidään ja toistuviin oikeudenloukkaustapauksiin tulee kohdistaa todellisia seuraamuksia. Tällöin niin sanotut vakavat jakelija-tapaukset, jotka eivät ole muuttaneet käyttäytymistään useankaan ilmoituksen jälkeen, tulevat selkeästi esiin ja heihin voidaan kohdistaa tutkintapyynnöt ja tarvittavat oikeudenkäynnit.

Sanasto ry puolsi ilmoitusmenettelyn käyttöönottoa. Ilmoitusmenettelyä luotaessa tulisi *Sanaston* mukaan kuitenkin lisäksi harkita mahdollisuuksia tehostaa menettelyä siten, että useat samaa liittymänhaltijaa koskevat ilmoitukset saataisiin menettelyssä tehokkaasti esiin. Pehmeässäkin menettelyssä olisi tarpeen jo aikaisessa vaiheessa tunnistaa sellaiset luvattomat toimijat, joihin on tarpeen kohdistaa jo voimassaolevassa laissa käytettävissä olevia järeämpiä suojakeinoja.

Suomen Antipiratismiyhdistys ry, Suomen elokuvatuottajien keskusliitto ry, Suomen Filmikamari ry, Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry, Säveltäjien Tekijänoikeusostomisto Teosto r.y kannattivat ilmoitusmenettelyä. Myös nämä pitivät ilmoitusten rekisteröinnin jatkoselvittämistä tarpeellisenä tai jopa välttämättömänä. Myös ilmoituksista aiheutuvia seuraamuksia tulisi jatkoselvittää valvonnan uskottavuuden ja tehokkuuden lisäämiseksi.

Suomen elokuvasäätiö kannatti työryhmän ehdotusta puuttua luvattomaan verkkojakeluun ensisijaisesti ilmoitusmenettelyllä. Kansainväliset esimerkit ovat kuitenkin jo osoittaneet, että pelkkä ilmoitus ei vähennä eikä varsinkaan lopeta luvattonta jakelua. Ilmoitusten sijasta tai sen ohella olisi syytä harkita astetta vahvempaa menettelyä eli teleoperaattorin lähettämää ja viranomaisen vahvistamaa varoitusta luvattoman verkkojakelun seuraamuksista. Ellei varoitus/varoitukset johda tuloksiin, operaattori on veloitettu irtisanomaan internet-yhteys ensin määräajaksi ja kokonaan, jos laitton jakelu toistuu vielä määräajan jälkeenkin.

Suomen elokuvasäätiö korosti, että luvattoman verkkojakelun ongelmaan tulisi myös etsiä ratkaisua toista tietä. Myös teleoperaattoreilla on vastuu siitä, että niiden mahdollistamaa teknistä palvelua käytetään oikein ja lain mukaisesti, ja että palvelun kautta välitettävän tekijänoikeusallion jakeluoikeudet ovat kunnossa. Jos operaattorit eivät näiltä osin nykyistä paremmin kanna vastuutaan, on harkittava voidaanko kehittää järjestelmä, jossa kollektiivisesti sovitaan kuinka osa operaattoreiden tulosta ohjataan teosten tekijöille ja jakeluoikeuksien haltijoille korvaamaan ilmaisjakelusta seuranneita tulonmenetyksiä.

Suomen elokuvasäätiön mukaan mikäli valvontaa halutaan tehostaa erityisen seurantarekisterin perustamisella, se kuuluu viestintävirastolle, joka toimisi asiassa yhteistyössä niin tekijänoikeudenhaltijoiden kuin teleoperaattoreidenkin kanssa.

Suomen elokuvasäätiö korosti eroa ammattimaiseen ja laajaan laittomaan jakeluun syyllistyneiden tahojen ja sitä satunnaisesti tai tietämättömyyttään harjoittaneiden lasten tai nuorten välillä. Sikäli elokuvasäätiö pitää ensiaskeleena luvattoman verkkojakelun vähentämiseen ilmoitus/varoitusten menettelyä lisättynä jatkuvasta laittomasta jakelusta johtuvien seuraamusten tehokkaalla tiedottamisella.

Suomen Antipiratismiyhdistys ry ei pitänyt perusteltuna sitä, että ilmoitusmenettelystä aiheutuvat kulut jäivät yksin oikeudenhaltijoiden katettavaksi. *Antipiratismiyhdistyksen* mukaan on kenties luontevaa ehdottaa, että oikeudenhaltijat vastaisivat verkkojakelun valvonnasta ja ilmoitusten laatimisesta aiheutuvista kuluista. Sen sijaan vaikeammin on perusteltavissa se, että oikeudenhaltijan tulisi vastata myös teleyritykselle ilmoitusten välittämisestä liittymänhaltijalle aiheutuvista kuluista. Tämän vuoksi suositeltavampaa olisikin, että kuluvastuu jaettaisiin oikeudenhaltijoiden ja palveluntarjoajien kesken.

Suomen Ääni- ja kuvatalennetuottajat ÄKT ry totesi, että palveluntarjoajien on jaettava "asteittaisen puuttumisen" kustannukset oikeudenhaltijoiden kanssa. Palveluntarjoajat ovat hyötäneet taloudellisesti musiikin ja muun tekijänoikeudella suojatun sisällön luvottomasta jakelusta. Tämän lisäksi palveluntarjoajat nauttivat laajoista vastuuvapauksista verkossa tapahtuvien tekijänoikeuden loukkausten osalta. Palveluntarjoajien liiketoimintamallien muuttuessa, laitton verkkojakelu on kuitenkin muodostumassa uhkaksi myös palveluntarjoajien omille sisältö- ja lisäarvopalveluille. Tätä taustaa vastaan olisi kohtuutonta ja epäoikeudenmukaista, mikäli oikeudenhaltijat joutuisivat vastaamaan myös palveluntarjoajien varoituskirjeiden lähettämiseen liittyvistä kuluista. Asteittaisen puuttumisen tulisi perustua reiluun kustannusten jakomalliin, jossa oikeudenhaltijat valvovat verkkoa ja vastaavat valvontaan liittyvistä kuluista ja palveluntarjoajat lähettävät varoituskirjeet ja vastaavat kirjeiden lähettämisen kuluista.

Oikeudenhaltijoiden 100 %:sta kuluvastuuta vastustivat myös mm. *Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys Gramex ry, Luovan työn tekijät ja yrittäjät LYHTY, Suomen elokuvasäätiö, Säveltäjien Tekijänoikeustoimisto Teosto r.y ja Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus TTVK ry.* Myös näiden mukaan sekä oikeudenhaltijat että teleyritykset voisivat vastata kumpikin yksinomaan omista kuluistaan.

5.2 "Ilmoitusmenettelyä ei kannateta [eikä sitä pidä jatkokehittää]"

Kuluttajavirasto ei katsonut tarpeelliseksi tässä vaiheessa ottaa yksityiskohtaisesti kantaa ehdotettuihin lainsäädännön muutosehdotuksiin. Kuluttajavirasto tukee työryhmän muistioon liitettyä oikeusministeriön edustajan lausumaa, jonka mukaan selkeätä tarvetta lainsäädännön muutoksiin ei ole osoitettu.

Kuluttajaviraston mukaan viranomaistehtävät ja viranomaistehtävien tyyppiset tehtävät kuuluvat vain lain nojalla julkista valtaa käyttäville viranomaisille. Asetelma, jossa teleoperaattori lähettäisi huomautuskirjeitä kotitalouksille epäiltyjen lainrikkomusten perusteella, tavallaan ulkoistaisi tekijänoikeuksien valvonnan ja Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskuksen tehtävät teleoperaattoreille. Varoituskirjeiden lähettämisestä aiheutuvat kustannukset lopulta säilytettäisiin loppukäyttäjien eli kuluttajien harteille. Tällöin ulkoistetusta tekijänoikeuksien valvonnasta maksaisivat kaikki teleoperaattoreiden asiakkaat riippumatta siitä, käyttävätkö he laajakaista- tms. palveluita tai vertaisverkkoja tai rikkovatko he tekijänoikeuksia.

Myös *Suomen kuluttajaliitto ry* yhtyi oikeusministeriön edustajan lausumaan. *Suomen kuluttajaliitto* katsoi myös, että ilmoitusmenettelyssä on monia käyttäjien sähköisen viestinnän luottamuksellisuuteen ja yksityisyyden suojaan liittyviä, perusoikeuksia koskevia periaatteellisia kysymyksiä, joita ei muistiossa ole käsitelty riittävän perusteellisesti. *Suomen kuluttajaliitto* vastustikin ehdotetun ilmoitusmenettelyn käyttöönottoa.

Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry ei kannattanut uuden kirjennettelymallin jatkovalmistelua eikä sen käyttöönottoa. Olemassaolevat oikeussuojakeinot ovat tehokkaita ja toimivia. *FiComin* mukaan tiedottamisen osalta tulisi keskittyä valmisteilla olevaan mediakampanjaan ja mediakasvatuksellisiin keinoihin. Uusi kirjennettelymalli ei ratkaisisi luvattomaan verkkojakeluun liittyviä ongelmia, vaan siitä aiheutuvat haitat olisivat todennäköisesti saatavia hyötyjä suuremmat. Se johtaisi sisältöjen ja IP-osoitteiden salaamiseen, mikä vaikeuttaisi loukkaajan identifiointia myös tuomioistuimenmenettelyssä. Se voisi myös johtaa virheellisiin perhe- tai muiden yhteisöjen sisäisiin ristiriitoihin esim. tilanteissa, joissa tietokone kaapattu käyttöön. Luvattomaan verkkojakeluun liittyvissä ongelmissa on kyse tekijöiden ja loppukäyttäjien välisestä asiasta, johon teleyritys ei ole osallisena. *FiCom* ei pidä suota-

vana kehitystä, jossa kuluttajille syntyisi käsitys siitä, että välittäjänä toimiva teleoperaattori valvoisi heidän liikennettään.

FiComin mukaan ehdotetun ilmoitusmenettelyn käyttöönotto suosisi yhden tahon taloudellisia intressejä ja johtaisi epäsuhtaiseen tilanteeseen. Tunnistamistietojen käsittely yhden tahon taloudellisten etujen suojaamiseksi johtaisi tilanteeseen, jossa tunnistamistietojen käyttöä vaadittaisiin laajennettavaksi myös muiden tahojen oikeuksien suojaamiseen ilman perusteltuja toimivaltuuksia ja viranomaiskäsitteilyä. *FiComin* mukaan kirjemenettely heikentäisi oikeudenhaltijoiden kannusteita kehittää liiketoimintamalleja kysyntää vastaaviksi.

Elisa Oyj ei kannattanut muistiossa esitettyä uutta ilmoitusmenettelyä. Uusien lainsäädännöllisten velvoitteiden asettamiselle ja keinojen käyttöönotolle ei löydy selvää tukea eikä perusteluja myöskään muistiosta tai sitä varten tehdyistä selvityksistä. Nykyinen lainsäädäntö on ollut voimassa vasta vähän aikaa ja lainsäädännön toimivuuden arviointi vaatii tuekseen kattavampaa ja monipuolisempaa analyysiä, jotta mahdollisia muutostarpeita voitaisiin arvioida.

Elisa katsoi, että teleyritykselle ei voida asettaa työryhmän raportissa esittämää velvollisuutta arvioida, onko tekijä saattanut todennäköiseksi, että liittymästä saatetaan yleisön saataville tekijänoikeudella suojattua aineistoa. Tämän arvion tekeminen kuuluu tuomioistuimelle, ei teleyritykselle eikä oikeudenhaltijalle.

Elisa totesi myös, että muistion pykäläehdotusten mukaisten velvollisuuksien täyttäminen tulisi aiheuttamaan teleyrityksille huomattavia kustannuksia, joita ei ole kuitenkaan käsitelty kattavasti muistiossa. Teleyrityksille aiheutuvat kustannukset ja vahingot tulee korvata täysimääräisesti ilmoitusmenettelyn käyttäjien toimesta, joiden taloudellisten etujen suojaamiseksi teleyrityksille asetettaisiin velvoitteita. Teleyrityksille aiheutuisi kustannuksia ainakin sopimusehtojen muutoksista, niiden informoimisesta asiakkaille, tunnistamistietojen selvittämisestä, kirjeiden lähettämisestä, tunnistamistietojen säilyttämisestä ja mahdollisesti tarvittavista järjestelmämuutoksista.

Finnet-liitto ry:n operaattoreiden intressissä ei ole puuttua verkkosisältöön tai verkossa olevaan materiaaliin muuten kuin, että mahdollisilla puuttumisilla turvataan viestintäverkon toiminta ja luottamuksellisuus. Työryhmän ehdottama pykälämuotoilu sähköisen viestinnän tietosuojalakiin asettaisi operaattorille jopa tulkintavelvollisuuden, milloin oikeudenhaltijan on operaattorille saattanut todennäköisesti, että suojattua materiaalia on luvattomasti jostain liittymästä jaettu.

Finnet-liiton mielestä on syytä edelleen jatkaa voimassa olevan sääntelyn puitteissa. Tekijänoikeuslakiin on vain vähän aikaan sitten luotu riittävän toimivat mekanismit puuttua luvattomaan verkkojakeluun. *Finnet-liitto* yhtyy työryhmän jäsenen Pekka Pulkkinen työryhmäraporttiin jättämään lausumaan. Mikäli ehdotettuja velvoitteita operaattorille säädettäisiin, tulisi oikeudenhaltijoiden tai näiden edustajien korvata tästä aiheutuneet kustannukset täysimääräisesti operaattoreille. Mahdollinen lainsäädäntömuutos ei myöskään missään tilanteessa saisi johtaa siihen, että käyttäjälle syntyisi operaattoreiden velvoitetuista toimista johtuen oikeus irtisanoa liittymäsopimus.

TeliaSonera Finland Oyj ei kannattanut esiintuotua mallia, jonka mukaisesti ISP lähettäisi loppukäyttäjille oikeudenhaltijoiden laatimia varoituskirjeitä oikeudenhaltijoiden ISP:lle antamien ilmoitusten perusteella. Mikäli nykyisin käytössä olevia toimintamalleja haluttaisiin uudistaa, pitäisi oikeudenhaltijoiden *TeliaSoneran* mielestä tähdätä pikemminkin sellaisten mallien käyttöönottoon, jossa P2P -ilmiötä käsiteltäisiin yksin oikeudenhaltijoiden ja loppukäyttäjien välisenä asiana.

TeliaSonera vastusti muistiossa mainittujen linkkäkäyttömallien uudenlaista kehittämistä ja korostaa, että tuomioistuimen rooli on linkkäkäyttöä koskien tärkeä juuri sen vuoksi, että tällöin voidaan turvata menettelyn avoimuus sekä sen tasapuolisuus asianosaisten välillä.

TeliaSoneran mielestä ilmoitusmallin käyttöönotto saisi aikaan sen, että P2P-verkkojen loppukäyttäjät alkaisivat salata verkossa lähetettyjä sisältöjä eri kryptausmenetelmin sekä käyttäisivät sellaisia P2P-ratkaisuja, joiden perusteella loppukäyttäjän IP-osoite olisi käytännössä mahdotonta selvittää. Lisäksi esimerkiksi tilanteissa, joissa kolmas taho olisi ottanut loppukäyttäjän tietokoneen hallintaansa, ko. menettely saisi aikaan vain aiheetonta perheen tai työpaikan sisäistä tutkintaa ja syytteitä. Esitettujen menettelyjen toteuttaminen merkitsisi tosiasiallisesti sitä, että lainkäyttö ja sen erilaisten tukijärjestelmien toiminta annettaisiin kokonaisuudessaan oikeudenhaltijoille: oikeudenhaltija selvittäisi oikeudenloukkausta omalla verkkotutkinnallaan, tekisi syyttämisen- tai syyttämättäjäyttämispäätöksen ja tuomitsisi niin hyväksi katsoessaan kirjeenlähettämisen aiheelliseksi.

Yleisradion mukaan nykylainsäädännön toimivuudesta ei ole vielä riittävää selvitystä, joten lainsäädäntötoimiin ryhtyminen on ennen aikaista. Tekijänoikeuden loukkaamista koskevan ilmoituksen välittämiselvöllisyys tarkoittaisi mahdollisesti myös perusoikeuksiin puuttumista, mikä niin ikään edellyttäisi painavampaa tarvetta lainsäädäntömuutoksille kuin mitä nyt työryhmämietinnössä on esitetty.

Piraattipuolueen mukaan "pehmeät keinot" tarkoittavat käytännössä keinoja, joiden avulla ohitetaan puolueeton oikeuslaitos, ja jotka lisäävät oikeudenhaltijoiden peloteltuvuutta yksityishenkilöihin nähden. Muistiossa visioitu varoituskirjemenettely olisi oikeudenkäytössämme täysin poikkeuksellinen. Samalla se olisi vaarallinen ennakkotapaus oikeudenhaltijoiden ja teleyritysten asettamisesta yksityisen tekijänoikeuspoliisin asemaan. Piraattipuolue yhtyy lainsäädäntöneuvos Pekka Pulkkisen lausumassaan esittämiin huomioihin. Uusiin tekijänoikeuslain kiristykseen ei ole nyt syytä ryhtyä.

6 Lausunnonantajien muita huomautuksia ja ehdotuksia

Oikeusministeriö totesi muistiossa esiin tuodusta luonnoksesta sähköisen viestinnän tietosuojalain uudeksi 11 a §:ksi, että säännöksen kirjoitustavassa on syytä huomioda se, että kysymyksessä on vain oikeudenhaltijan väite tekijänoikeuden loukkaamisesta. Loukkauksen toteaminen on tuomioistuimen tehtävä. Oikeusministeriö totesi myös, että luonnoksessa teleyritykselle asetettu tehtävä arvioida väitetyn loukkauksen todennäköisyyttä soveltuu huonosti teleyritykselle. Muistiossa ei ole lainkaan käsitelty tähän liittyviä loukkaajaksi väitetyn oikeusturvaa koskevia kysymyksiä. Jatkovalmistelussa olisikin kiinnitettävä erityistä huomiota muun muassa oikeusturvaa koskeviin näkökohtiin.

Viestintävirasto ehdotti, että tekijänoikeudenhaltijat voisivat välittää haluamansa ilmoitukset myös vertaisverkoissa olevan viestintämahdollisuuden avulla suoraan vertaisverkossa heidän oikeuksiaan loukkaavalle taholle. Tällöin välttyttäisiin edellä kuvatuilta ongelmilta eikä loukattaisi kenenkään yksityisyyttä, vaan ilmoitus menisi juuri sille henkilölle, joka vertaisverkossa luvattomasti jakaa tekijänoikeuden suojaamaa sisältöä.

MTV Media piti kysymyksessä olevaa lakihanketta tärkeänä. *MTV Media* pyrkii mahdollisimman usein ostamaan ulkomaisille ja kotimaisille sarjoille ja elokuville valtakunnallisen televisiojakelun lisäksi myös verkkojakeluoikeudet. Osa sarjoista esitetään maksuttomina, mutta esimerkiksi suosittu kotimaiset sarjat ovat maksullisia palveluita. Koska sarjoja on saatavilla erilaisista peer-to-peer -palveluista, tämä tarkoittaa sitä, ettei *MTV Media* saa vastinetta investoinneilleen. Tämä voi puolestaan vaarantaa tulevat investoinnit tällaisiin sarjoihin. *MTV Media* on havainnut, että jotkut suosittu eurooppalaiset tai kansainväliset sarjat eivät menesty sen vuoksi, että sarjoja on jo nähty verkossa ennen niiden julkaisua Suomessa.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kannatti työryhmän näkemystä, jonka mukaan selkeää tarvetta uusiin lainsäädännön muutoksiin ei tässä vaiheessa ole osoitettu. Mikäli viranomaiskeinojen lisäksi nähdään kuitenkin tarpeellisena pohtia ns. pehmeiden keinojen eli ilmoitusmenettelyn käyttöönottoa, edellyttää asia työryhmän esittämän mukaisesti tarkempaa jatkovalmistelua. Ilmoitusmenettelysääntelyä harkittaessa tulisi tutkia ainakin sitä kenelle taholle ilmoitusmenettelyssä asetettaisiin viranomaisprosessissa tuomioistuimelle kuuluva vastuu kirjeiden lähettämisen oikeellisuudesta sekä miten ilmoitusmenettelystä seuraavien kustannusten rahoittaminen toteutetaan. EK:n näkemys on, että vastuu tekijänoikeuksien valvonnasta tulisi ilmoitusmallissakin säilyä viranomaispohjaisena eikä kustannusrasitusta menettelyn toteuttamisesta saisi kohdistaa yhden yksittäisen toimijaryhmän tai loppukäyttäjien maksettavaksi.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK piti virkamiestyöryhmän toimeksiannon rajaamista yksinomaan vertaisverkkojakeluun liian suppeana. EK:n mukaan kustannettujen tuotteiden luvaton verkkojakelu on tänä päivänä myös erittäin merkittävä ongelma, joka haittaa luovien sisältöjen sähköisen kaupankäynnin kehittymistä kannattavaksi ja työllistäväksi liiketoiminnan osa-alueeksi. Kustannustoimialalla vallitsee epävarmuutta kuinka oikeudenhaltijoiden tulisi suojata verkkoaineistonsa ja puuttua aggregaattoreiden / hakukonepohjaisten palveluntarjoajien harjoittamaan verkkosisältöjen luvattomaan kaupalliseen hyödyntämiseen.

EK piti myös tärkeänä, että luvattoman aineiston vertaisverkkojakelun vähentämiseksi tehtävien toimenpiteiden lisäksi pyritään aidosti edistämään toimia innovatiivisten liiketoimintamallien kehittämiseksi ja erilaisten verkkoaineistojen laillisen jaklun lisäämiseksi.

Viestinnän keskusliiton mukaan luvaton vertaisverkkojakelu liittyy tekijänoikeussuojan piirissä olevista erilaisista aineistoista lähinnä musiikkiin, elokuvaan ja peleihin. Kustannettuihin sisältöihin ja -palveluihin perustuvan verkkoliiketoiminnan kannalta vertaisverkkojakelua suuremman ongelman muodostaa sisällön luvaton kaupallinen linkittäminen osaksi erilaisia aggregointipalveluja. *Viestinnän keskusliiton* mielestä tähän kysymykseen on ensisijaisen tärkeää löytää ratkaisu edistettäessä luovien sisältöjen sähköistä kaupankäyntiä. *Viestinnän keskusliitto* esittää linkitystä koskevien pelisääntöjen selvitystyön pikaista käynnistämistä.

Sanoma Oyj katsoi, että nykyiset oikeussuojakeinot eivät ole riittäviä sähköisen kaupankäynnin edistämiseksi. Sisältötuotteisiin ja -palveluihin investoiminen sekä niiden julkistaminen verkkoympäristössä edellyttää sitä, että kustantajan tekijänoikeussuoja toteutuu myös verkossa. Luvattomaan jakeluun puuttumiseen tähtäävät toimenpiteet toteuttavat lähinnä musiikin, elokuvien ja pelien tekijänoikeussuojaa. Työryhmän toteamus siitä, että nykyisessä lainsäädännössä säädetyt oikeussuojakeinot ovat ajan tasalla ja toimivia, ei osu oikeaan, kun katsotaan sisältöliiketoiminnan toimintaedellytysten turvaamista kokonaisuutena.

Sanoman mukaan myös kustannustoiminta muodostaa merkittävän osan sisältöliiketoiminnasta. Laadukkaiden kustannettujen kotimaisten verkkoaineistojen kilpailukykyistä tarjontaa niin ilman korvausta avoimilla verkkosivuilla kuin maksua vastaan sähköisen kaupankäynnin hengessä rajoittaa aineiston luvaton kaupallinen linkittäminen osaksi erilaisia hakukonepohjaisia sisällön aggregointipalveluja. Tällaiset palveluntarjoajat hyödyntävät kustantajien sisältöpanostuksia liiketoiminnassaan. Koska aggregaattoreiden omat sisältöinvestoinnit ovat marginaalisia, ne voivat myydä mainostilaa verkossa halvemmalla kuin aineiston alkuperäiset kustantajat. Ne eivät myöskään vastaa sisällöstä. Verkkosisällön tai -palvelun kaupallinen hyödyntäminen esimerkiksi linkittämällä tulisi rinnastaa laissa yleisön saataviin saattamiseksi. Kyseessä olisi tekijänoikeuden vastainen käyttö riippumatta hyödyntämisen teknisestä toteutuksesta.

Sanoma Entertainment Oy suhtautui varauksellisesti muistiossa esitettyyn ilmoitusmenettelyyn. *Sanoma Entertainmentin* mukaan ensisijaisesti tulisi pyrkiä tehokkaas-

ti ja tarvittaessa myös lainsäädännöllisin toimin edistämään laillisia vaihtoehtoja ja toimintamalleja sisällön jakamiseen ja sisältöliiketoiminnan harjoittamiseen tietoverkossa. Mikäli ilmoitusmenettelyä kuitenkin jossain muodossa esitetään, tulee sitä koskevien velvoitteiden ja vastuiden olla ilmaistu laissa selkeästi ja tyhjentävästi. Vastuun kirjeen lähettamisestä aiheutuvista kuluista ja mahdollisista muista seuraamuksista tulee muistiossa esitetyn mukaisesti olla yksin kirjeen lähettämistä vaativalla oikeudenhaltijalla.

Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry mukaan harkinta uusien keinojen käyttöön ottamisesta edellyttäisi lisäanalyysin tekemistä luvattonta verkkojakelua koskevan ongelman laajuudesta ja syistä, ja siitä, kuinka luvattonta verkkojakelua voitaisiin vähentää kehittämällä nykyisiä lisensiointi- ja liiketoimintamalleja ja purkamalla lainsäädännöllisiä ja muita uusien palvelujen markkinoille tulon liittyviä esteitä. Asian arvioinnissa tulisi ottaa huomioon myös eurooppalainen kehitys ja pyrkimykset digitaalisten sisältömarkkinoiden luomiseen erityisesti lisensiointikäytäntöjä kehittämällä.

Elisa Oyj:n näkemyksen mukaan luvattomaan verkkojakeluun liittyvät ongelmat ratkaistaan parhaiten kehittämällä nykyisiä liiketoimintamalleja ja edistämällä laillisten palvelujen markkinoille tuloa sekä purkamalla lainsäädännöllisiä ja palvelujen tarjontaan liittyviä muita esteitä. *Elisan* mukaan olisi tärkeää selvittää mm. miten nykyiset palvelut vastaavat kuluttajien tarpeita ja toiveita sekä näkemyksiä siitä, mitä kuluttajat olisivat valmiita maksamaan palveluista. Lisäselvitystä tarvittaisiin myös siitä, kuinka nykyiset palveluntarjoajien liiketoimintamallit ja tekijänoikeusjärjestöjen sekä muiden oikeudenhaltijoiden lisensiointimallit vastaavat em. kuluttajien tarpeita ja minkälaisia uusia ratkaisumalleja esim. oikeuksien lisensioinnin kehittämiseen on olemassa. Edelleen tulisi selvittää, minkälaisia lainsäädännöllisiä tai muita esteitä digitaalisten palveluiden yleistymiseen on olemassa.

Piraattipuolue ehdotti TekijäL 60 a - 60 c, 50 a, 50 b ja 59 a §:ien kumoamista.

Piraattipuolue ehdotti myös teosten epäkaupallisen kopioinnin laillistamista esimerkiksi seuraavista syistä. Tiedostonjaon kitkeminen edellyttäisi viestintäsalaisuuden romuttamista ja tietoliikenteen salauskäytäntöjen täydellistä kieltämistä. Väitteet tiedostonjakamisen haitallisuudesta myyntiin ovat vähintäänkin kiistanalaisia. Viihdetellisuus on ennenkin sopeutunut teknologian kehityksen tuomiin muutoksiin vastustettuaan muutoksia ensin kovasti. Ei ole mitään syytä epäillä, etteikö näin tapahtuisi nytkin. Täysin vapaa tiedostonjakamisen salliminen olisi suurin edistysaskel kulttuurin saatavuudelle sitten julkisen kirjastojen. Tiedostonjakaminen tuottaa enemmän hyötyä kuin haittaa. Kulttuuri leviää ilman mainittavaa haittaa. Monet lataavat enemmän kuin mitä heillä olisi edes varaa ostaa. Epäkaupallisen teosten hyödyntämisen kieltäminen haittaa muitakin kuin tiedostonjakajia. Esimerkiksi nuorille on tyypillistä fanikulttuuri, jossa lempielokuvasta, -tv-sarjasta tms. leikataan pätkiä ja pannaan ne YouTubeen taustamusiikin kera. Samoin myös tehdään omia fanisivuja, joille kopioidaan idolin kuvia ympäri nettiä. Nuorille tyypillinen fanikulttuuri on lähes kokonaan kriminalisoitua toimintaa. Tällaista tilannetta ei voida pitää kestäväenä.

Suomen Antipiratismiyhdistys ry:n mukaan nykyisten oikeussuojakeinojen riittävyttä arvioitaessa huomiota tulisi kiinnittää oikeudenhaltijoiden ohella myös tutkintaa suorittavien poliisien, syyttäjien ja käräjäoikeuksien resurssien määrään. Luovien sisältöjen verkkojakelu ei kehity erillään muusta luvattomasta verkkojakelusta. Luvattomaan verkkojakeluun tulee siksi kokonaisuudessaan kiinnittää huomiota.

Suomen elokuvasäätiö ehdotti jatkotoimenpiteistä, että luvattomaa verkkojakelua ehkäisevää työtä jatketaan laajemmassa työryhmässä, joka on mahdollisimman laajapohjainen ja käy dialogia myös laittomaa verkkojakelua harrastavien tahojen kanssa.

LIITE 1: Luettelo lausunnonantajista

1. Liikenne- ja viestintäministeriö
2. Oikeusministeriö
3. Sisäasiainministeriö

4. Av-tuottajien tekijänoikeusyhdistys Tuotos ry
5. Business Software Alliance BSA
6. Elinkeinoelämän keskusliitto
7. Elisa Oyj
8. Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys Gramex ry
9. Finnet-liitto ry
10. Helsingin käräjäoikeus
11. Kopiosto ry
12. Kuluttajavirasto
13. Luovan työn tekijät ja yrittäjät LYHTY
14. MTV Media
15. Piraattipuolue r.p.
16. Sanasto ry
17. Sanoma Entertainment
18. Sanoma Oyj
19. Suomen Anti-piratismiyhdistys ry
20. Suomen Asianajajaliitto
21. Suomen elokuvasäätiö
22. Suomen Elokuvaluottajien Keskusliitto SEK ry
23. Suomen Filmikamari ry
24. Suomen Journalistiliitto
25. Suomen Kirjailijaliitto ry
26. Suomen Kuluttajaliitto
27. Suomen Kääntäjien ja tulkkien liitto
28. Suomen Musiikkikustantajat ry
29. Suomen Säveltäjät ry
30. Suomen Ääni- ja kuvatallennetuottajat ÄKT ry
31. Säveltäjien Tekijänoikeustoimisto Teosto ry
32. Säveltäjät ja Sanoittajat ELVIS ry
33. Tekes
34. Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus ry
35. TeliaSonera Finland Oyj
36. Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto, FiCom ry
37. Tietosuojavaltuutetun toimisto
38. Turun yliopisto
39. Viestinnän keskusliitto
40. Viestintävirasto
41. Yleisradio Oy

LIITE 2: Lausuntopyyntö ja jakeluluettelo

	Pvm 19.8.2009
Opetusministeriö	Dnro 9/040/2009
Jakelussa mainituille	

Asia: Lausuntopyyntö; Luovien sisältöjen luvaton verkkojakelu

Opetusministeriö pyytää jakelussa mainittuja esittämään kirjallisen lausuntonsa työryhmän muistiosta *Luovien sisältöjen luvaton verkkojakelu; Lain-säädännölliset keinot* (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2009:21).

Työryhmämuistio on saatavissa opetusministeriön verkkosivuilta osoitteesta:

<http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/>

Lausunnonantajia pyydetään mahdollisen yhteenvedon laatimista varten esittämään launnossaan luettelo keskeisistä huomautuksistaan ja ehdotuksistaan.

Opetusministeriölle osoitetut kirjalliset lausunnot pyydetään toimittamaan **viimeistään perjantaina 30.10.2009** osoitteeseen Opetusministeriö, PL 29, 00023 Valtioneuvosto. Lausunnot pyydetään toimittamaan myös sähköpostilla osoitteeseen copyright@minedu.fi

Asiasta järjestetään keskustelutilaisuus **tiistaina 15.9.2009 klo 13-16** opetusministeriössä osoitteessa meritullinkatu 1, kokoushuone Jukola 4 krs.

Ilmoittautumiset tilaistuuteen sähköisesti osoitteeseen:

<http://www.webropol.com/P.aspx?id=347842&cid=55067262>

Lisätietoja antaa Hallitussihteeri Marko Rajaniemi, p. 16077946.

Kansliapäällikkö

Harri Skog

Hallitussihteeri

Marko Rajaniemi

LIITTEET Jakeluluettelo

TIEDOKSI Ministerit
Valtiosihteerit
Ministerin erityisavustajat
Opetusministeriön osastot

JAKELULUETTELO

Liikenne- ja viestintäministeriö
Oikeusministeriö
Sisäasiainministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö

Av-tuottajien tekijänoikeusyhdistys Tuotos ry
Business Software Alliance BSA
DNA Oy
EFFI - Electronic Frontier Finland ry
Elinkeinoelämän keskusliitto
Elisa Oyj
Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys Gramex ry
Filmikamari
Finnet-liitto ry
Grafia ry
Helsingin käräjäoikeus
Helsingin yliopisto
Helsinki Institute for Information Technology HIIT
IPR University Center
Kesko Oyj
Keskuskauppakamari
Kirjakauppaliitto ry
Kopioisto ry
Kuluttajat-Konsumenterna ry
Kuluttajavirasto
Lapin yliopisto
Lappeenrannan teknillinen yliopisto
Luovan työn tekijät ja yrittäjät LYHTY
Microsoft Oy
MTV Oy
Nokia Oyj
Ohjelmistoyrittäjät ry
Sanasto ry
Sanoma Entertainment
Sanoma Oyj
Suomen Anti-piratismiyhdistys ry
Suomen Asianajaliitto
Suomen Audiovisuaalisen alan tuottajat SATU ry
Suomen Elokuvaohjaajaliitto SELO ry
Suomen Elokvatuottajien Keskusliitto SEK ry
Suomen Journalistiliitto
Suomen Kaupan Liitto
Suomen Kirjailijaliitto ry
Suomen Kuluttajaliitto
Suomen Kustannusyhdistys ry
Suomen Musiikkikustantajat ry
Suomen Muusikkojen Liitto ry
Suomen peliohjelmisto- ja multimediasyhdistys Figma ry

Suomen Säveltäjät ry
Suomen Tekniset Kustantajat ry
Suomen Televisioiden liitto ry
Suomen Tietokirjailijat ry
Suomen Yrittäjät ry
Suomen Ääni- ja kuvatalennetuottajat ÄKT ry
Säveltäjain Tekijänoikeustoimisto Teosto ry
Säveltäjät ja Sanoittajat ELVIS ry
Tampereen teknillinen yliopisto
Tekes
Tekijänoikeuden käyttäjien neuvottelukunta
Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus ry
Teknillinen korkeakoulu
TeliaSonera Finland Oyj
TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry
Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto, FiCom ry
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tietotekniikan liitto ry
Turun yliopisto
Viestinnän keskusliitto
Viestintävirasto
Visuaalisen alan taiteilijoiden tekijänoikeusyhdistys Kuvasto ry
Warner Bros Entertainment Finland Oy
VTT
Zodiac Television Finland Oy Ab
Yleisradio Oy